

N:o 9.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 4 mars 1891.
— — — — Andra Kammaren den 7 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, med förslag till förordning
angående ändring i och tillägg till förordningen om
kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den
20 november 1863.*

(Lagutskottets utlåtande n:o 3.)

Till Konungen.

Genom den förändrade lydelse, § 4 i förordningen om kommunalstyrelse å landet den 21 mars 1862 erhållit enligt förordningen den 8 mars 1889, är medlem af en kommun *å landet* icke blott en hvar, som der är mantalsskrifven, utan jemväl hvar och en, hvilken, utan att vara i kommunen mantalsskrifven, derstädes eger eller brukar fast egendom eller är för inkomst af kapital eller arbete till allmän bevilning uppförd. Likaledes är numera genom § 3 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862, sådan denna paragraf lyder enligt förordningen den 8 mars 1889, äfven den person medlem af stadskommun, hvilken, utan att vara i kommunen mantalsskrifven, der-

städes eger fast egendom eller är för inkomst af kapital eller arbete till allmän bevillning uppförd.

Såsom bekant sammanhänger den på medlemskapet i kommun och skattskyldigheten till densamma grundade rösträttigheten på det närmaste med rösträtten å kyrkostämma. Enligt § 4 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 tillkommer nemligen rättighet att deltaga i kyrkostämmas öfverläggningar och beslut, *på landet*, den som på kommunalstämma och, i *stad*, den som vid allmän rådstuga rösträtt eger, med undantag allenast för främmande trosbekännare och den, som anmält sig till utträde ur svenska kyrkan. Är således en person röstberättigad å kommunalstämma eller vid allmän rådstuga, är han följaktligen, derest han ej tillhör nyssnämnda undantag, röstberättigad jemväl å kyrkostämma.

Denna allmänna regel eger dock ännu icke tillämplighet i Stockholm.

Enligt § 2 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, sådan denna paragraf lyder jemlikt förordningen den 8 mars 1889, är medlem af kommunen en hvar, som der är mantals-skrifven, äfvensom hvar och en, hvilken, utan att vara i kommunen mantalsskrifven, derstädes eger fast egendom eller är för inkomst af kapital eller arbete till allmän bevillning uppförd. Den fastighetsegare härigenom beredda förmån att genast betraktas såsom medlem af Stockholms kommun, oberoende deraf, huru vida han kunnat blifva för fastigheten uppförd till allmän bevillning eller icke, förefinnes ej i fråga om rösträtt å kyrkostämma.

Förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863, i hvilken någon förändring motsvarande den ofvan nämnda hittills icke skett, stadgar nemligen i första stycket af § 4 följande:

»Rättighet att deltaga i kyrkostämmas öfverläggningar och beslut tillkommer hvarje medlem af svenska kyrkan, som vid val af stadsfullmäktige rösträtt eger och inom församlingen är mantalsskrifven eller ändock derstädes är *för fast egendom* eller inkomst af arbete eller kapital *till allmän bevillning uppförd*, samt för oguldna utskylder till kyrka eller skola icke häftar».

För åvägabringande af enhet i den kommunala lagstiftningen torde nämnda stadgande böra förändras derhän, att egare af fast egendom i Stockholm tillerkännes rösträtt å kyrkostämma utan hinder deraf, att han icke blifvit för fastigheten uppförd till allmän bevillning.

Ändras första stycket af § 4 i detta syfte, betingas deraf för undvikande af smärre oegentligheter äfven åtskilliga jemkningar i § 5 och § 37 mom. 1 i nämnda förordning, för hvilka jemkningar någon särskild motivering ej torde erfordras.

Vidare har på Riksdagens förslag Eders Kongl. Maj:t den 2 maj 1890 utfärdat förordning angående tillägg till § 23 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862. Nämnda tillägg afser, att församling eger välja suppleanter för ledamöter i kyrkoråd och skolråd. Det torde vara lämpligt att motsvarande tillägg göres till förut omförmälda, för Stockholm gällande förordning af den 20 november 1863, hvars 25 § innehåller bestämmelser i öfrigt motsvarande dem, som finnas i 23 § af nämnda förordning af den 21 mars 1862.

Förutom ofvan anförda tvenne skiljaktigheter emellan den allmänna kyrkostämmoförordningen den 21 mars 1862 och förordningen om kyrkostämma m. m. för Stockholm den 20 november 1863, om hvilka skiljaktigheters upphäfvande Riksdagens justitieombudsman i den vid innevarande riksmöte afgifna berättelse gjort framställning, förekommer ännu en, hvars undanrödjande hos Riksdagen föreslagits. Då nemligen 16 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862, sådan den lyder enligt kungörelsen den 12 juni 1880, föreskrifver, att val skall, der så äskas, förrättas med slutna sedlar, innehåller 14 § i förordningen om kyrkostämma m. m. i Stockholm allenast den bestämmelse, att företrädet emellan dem, som vid val erhålla lika antal röster, bestämmes genom lottning, vid hvilket förhållande omröstning vid val måste i öfverensstämmelse med stadgandet i 13 § i samma förordning ske öppet. Giltig grund torde emellertid saknas för den undantagsställning, Stockholms stad i detta hänseende kommit att intaga, helst som den öppna omröstningens tillämpning vid val visat sig medföra åtskilliga olägenheter, särskildt en betydlig tidsutdrägt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen för sin del antagit följande

Förordning

angående ändring i och tillägg till förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Häri genom förordnas, att första stycket af § 4 samt § 5, § 14

och § 37 mom. 1 i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 skola erhålla följande lydelse:

§ 4.

Rättighet att deltaga i kyrkostämmans öfverläggningar och beslut tillkommer hvarje medlem af svenska kyrkan, som vid val af stadsfullmäktige har rösträtt och inom församlingen är mantalsskrifven eller ändock derstädes eger fast egendom eller är för inkomst af arbete eller kapital till allmän bevillning uppförd, samt för oguldna utskylder till kyrka eller skola icke häftar.

§ 5.

Mom. 1. Rösträttigheten å kyrkostämman beräknas efter den bevillning till staten, som enligt näst förut upprättade, vederbörligen fastställda bevillningstaxeringslängd skall erläggas för den röstberättigade tillhörig fast egendom eller blifvit honom påförd för inkomst af kapital eller arbete. Beräkningen sker sålunda, att bevillningsbelopp, icke öfverstigande åtta riksdaler riksmünt, gifver åt röstberättigad person en röst; bevillning öfver åtta riksdaler till och med sexton riksdaler två röster, deröfver till och med tjugufyra riksdaler tre röster, deröfver till och med trettiofyra riksdaler fyra röster, deröfver till och med fyratio riksdaler fem röster och på lika sätt vidare, så att hvar nytt åttatal af riksdaler i bevillning berättigar till en röst, i följd hvaraf den, som i bevillning skattar öfver etthundrafemtiofyra riksdaler till och med etthundra sextio riksdaler, eger tjugu röster: dock vare detta det högsta röstetal, som någon inom en församling må tillkomma, huru mycket än bevillningssumman öfverstiger sistnämnda belopp.

Mom. 2. Det röstetal, som på nämnda grund af bevillning tillkommer hvar och en röstegande vid kyrkostämman inom församlingen, utföres i behörig röstlängd, som öfverståthållarembetet för hvarje år från uppboordsverket inforrdar och låter tillställa församlingens kyrkoherde senast inom den 15 april, för att vid kyrkostämman före maj månads utgång justeras. Röstlängden skall upptaga alla dem, som i kyrkostämman inom församlingen ega rösträtt. De skola i röstlängden intagas i den ordning, hvars och ens bostad eller, då röstberättigad icke bor inom församlingen, läge af fastighet, eller rörelse, för hvilken

rösträtt utöfvas, föranleder, med uppgift, i särskild kolumn, å det bevillningsbelopp, som för sistförflutna året skall erläggas för fastighet, tillhörig röstberättigad, eller blifvit honom påfördt för inkomst af kapital eller arbete; och skall den röstegandes hela röstetal inom församlingen vara å ett ställe utfördt. För anmärkningar vare i längden nödigt rum lemnadt.

Mom. 3. Röstlängd, som vid kyrkostämma justerad är, gäller sedan till dess ny längd uppgjord och justerad blifvit. Röstberättigad, som ej är i röstlängden antecknad, vare ej därför sin rösträtt förlustig, så framt han vid den kyrkostämma, då röstlängden justeras, med uppvisande af nästföregående årets debetsedel eller eljest sin behörighet styrker. Yrkar någon att med ändrad rösträtt i kyrkostämma deltaga, då skall han sin rätt styrka. Godkännes den af församlingen, skall anteckning derom af kyrkostämmas ordförande i röstlängden göras.

Förvärfvar någon efter den tid, då röstlängden justerades, rösträtt inom församlingen, och styrker sådant å kyrkostämma, varde äfven han i röstlängden införd.

§ 14.

Val skall, der så äskas, förrättas med slutna sedlar. Mellan lika röstetal skiljer lotten.

§ 37, mom. 1.

En hvar, som inom församlingen är mautalsskrifven, eller ändock derstädes eger fast egendom eller är för inkomst af kapital eller arbete till allmän bevillning uppförd, är skyldig att i förhållande till beloppet af den bevillning, som enligt näst förut upprättade vederbörligen fastställda bevillningstaxeringslängd skall erläggas för honom tillhörig fast egendom eller blifvit honom påförd för inkomst af kapital eller arbete, i de afgifter, om hvilka kyrkostämma besluter, deltaga, utom i de fall, för hvilka annorlunda är i lag eller författning stadgadt; och må för ty personliga eller matlagsavgifter icke, utöfver hvad lag uttryckligen medgifver, af kyrkostämma beslutas. Är nu redan beslut fattadt om annan grund för afgifts utgående, må ett sådant beslut ej anses genom denna förordning upphäfdt, derest det ej afser annan personlig afgift än särskildt medgifven är.

Enahanda skyldighet att deltaga i ofvan nämnda afgifter åligger bolag.

Vidare förordnas, att § 25 skall erhålla följande tillägg:

Mom. 6. Då val af ledamöter i kyrkoråd eger rum, må, der församlingen så besluter, jemväl utses hälften så många suppleanter som ledamöterna i kyrkorådet, eller, då antalet af dessa icke är jemnt, det antal, som är närmast öfver hälften. I afseende å valbarhet gälle hvad om ledamot är stadgadt. Tjenstgöringstid för suppleant är två år.

Hvad här ofvan är stadgadt om suppleanter för kyrkorådets ledamöter gälle ock angående suppleanter för ledamöterna i skolrådet.

Stockholm den 7 mars 1891.

Med undersåtlig vörndnad.